

Jaromír KOLEJKA, Martin KLIMÁNEK, Benjamin FRAGNER

POST-INDUSTRIÁLNÍ KRAJINA: PŘÍKLAD LIBERECKÉHO KRAJE (ČESKÁ REPUBLIKA)

V příspěvku je demonstrován postup vymezování postindustriálních krajín na území Libereckého kraje, jejich klasifikace a typizace za využití dostupných datových zdrojů a technologie GIS. Ke zpracování byla použita data o rozmístění brownfields, kontaminovaných míst, architektonických objektech průmyslového dědictví, těžebních bodech a plochách, montánních antropogenních tvarech reliéfu, průmyslových a skládkových areálech

Petr KLUSÁČEK, Tomáš KREJČÍ, Josef KUNC, Stanislav MARTINÁT, Eva NOVÁKOVÁ

VZTAH LOKÁLNÍ SAMOSPRÁVY K POST-INDUSTRIÁLNÍ KRAJINĚ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Článek se zabývá problematikou vztahu lokální samosprávy k objektům tzv. post-industriální krajiny na území České republiky a to na příkladu Tanvaldska (území s vysokou prostorovou koncentrací sklářského a textilního průmyslu před rokem 1989). Situace v tomto regionu se samozřejmě zásadně změnila v období po návratu tržní ekonomiky, kdy došlo k uzavření mnoha průmyslových objektů a areálů, pro které bylo nutné hledat nové alternativy využití. Příspěvek vychází nejen z výsledků řízených rozhovorů, které se uskutečnily se starosty obcí v rámci studovaného regionu, ale je dále založen na analýze vybraných statických dat a na poznatcích získaných přímo v průběhu terénního šetření. V závěru článek přináší vlastní typologii rolí, kterou místní samosprávy sehrávají v procesu opětovného využití brownfields a přináší doporučení, jakým způsobem zlepšit rozhodovací procesy.

Pavel RAŠKA, Karel KIRCHNER

HODNOCENÍ ZMĚN V KRAJINĚ V REGIONU POSTIŽENÉM VOJENSKOU AKTIVITOU A TĚŽBOU URANU (PRAMENY, ZÁPADNÍ ČECHY, ČESKÁ REPUBLIKA): VÍCEÚROVŇOVÝ PŘÍSTUP

Území vojenské aktivity a těžby náleží k typickým případům, na nichž je možné studovat antropogenní transformace krajiny. V předkládané studii se zaměřujeme na obec Prameny a její okolí v západní části českého pohraničí. Místní krajina byla postižena několika zásadními událostmi, zahrnujícími vysídlení po 2. světové válce, fungování vojenského výcvikového tábora, těžbu uranu a konečně vyhlášení CHKO Slavkovský les, přičemž tyto události byly podstatně ovlivněny makroregionálními faktory. S využitím analýzy dat censů, starých map a leteckých snímků a výsledků terénního mapování jsou studovány dlouhodobé efekty dřívějších událostí v krajině, stejně jako její pozice v regionu, a to v několika měřítkách. Provedený výzkum ukazuje variabilitu v trvalosti efektů způsobených vojenskou aktivitou a těžbou na úrovni sociálního a přírodního subsystému krajiny.

Zdeňka LIPOVSKÁ

PŘÍLEŽITOSTI PRO PŘEMĚNU HORNICKÉHO REGIONU - PŘÍPADOVÁ STUDIE MIKROREGION SOKOLOV-VÝCHOD (ČESKÁ REPUBLIKA)

Sokolovsko je typickým postindustriálním hornickým regionem. Těžba je zde na většině území ukončena a ve zbývajících dvou lomech se ukončení předpokládá kolem roku 2035. Důsledky těžby jsou v území zřetelné na každém kroku a to nejen v oblasti environmentální, ale i socioekonomické. Tato práce se prostřednictvím SWOT analýzy a TOWS matice jako nástrojů strategického plánování snaží nastínit možnosti rozvoje regionu, které by minimalizovaly negativní vlivy ukončování těžby.

Barbara VOJVODÍKOVÁ, Michal POTUŽNÍK, Radka BÜRGERMEISTROVÁ

DATABÁZE BROWNFIELDŮ V OSTRAVĚ (ČESKÁ REPUBLIKA): PŘÍSTUP KE KATEGORIZACI

Příspěvek se zabývá problematikou brownfields. V úvodní části je krátký vstup do terminologie a ukázka některých přístupů ke kategorizaci. Další část se pak věnuje popisu stavu databáze ploch brownfields v Ostravě v roce 2000 a výsledkům její novelizace v roce 2010. V další části jsou popsány některé konkrétní příklady regenerací, se zaměřením na ploch důlních brownfields, kterých bylo v roce 2000 celkem 15.

Łukasz GAWOR, Andrzej T. JANKOWSKI, Marek RUMAN
POSTTĚŽEBNÍ SKLÁDKY JAKO GEOTURISTICKÉ ATRAKCE V HORNOSLEZSKÉ UHELNÉ
PÁNVI A V PORŮŘÍ

Průmyslové oblasti Hornoslezské uhelné pánve (Polsko) a Porúří (Německo) jsou nerozlučně spjaty s těžbou, což má za následek mimo jiné uložení obrovského množství odpadů na skládkách. Skládky se staly součástí kulturní krajiny a mohou být považovány za geoturistické atrakce. Nicméně, negativní vliv skládek na přírodní prostředí vyžaduje přijetí účinných preventivních opatření. Je nutné také provádět účinnou regeneraci a ekonomicky odůvodněné využití ploch skládek, např. jako geoturistické plochy. Tyto aktivity, úzce spojené s aplikací interdisciplinárního vědeckého výzkumu se musí promítnout do příslušných právních předpisů.